

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dvx Spiritvalis

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.Xiii.

Cap. XXII. De tribus extraordinarijs modis, quibus Deus hominibus loquitur:
& quosnam eius verba effectus habeant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48784](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48784)

entia perpetuas inducias cum his aduersarijs
habere, quandiu vixeris, fœdusq; cum eisdem
habere, vt quicquid iusserint, aut cōsuluerint fa-
ciamus: quo perfectionem per eos assequamur;
& tandem nos recipiant in æterna ta-
bernacula.

CAPVT. XXII.

DE TRIBVS EXTRAORDINA-
rijs modis, quibus Deus hominibus lo-
quitur: & quosnam eius verba ef-
fectus habeant.

MODI hacten^{us} positi, qui-
bus Deus nobiscum loq-
tur, communes sunt & ordi-
narij, sunt alij extraor-
dinarij & præter commu-
nem legem qui varijs no-
minibus nuncupantur. Nam cum aliquid
manifestant, quod antea erat incognitum, ap-
pellantur reuelationes; cum sunt de rebus
futuris dicuntur Prophetiæ; quando ipsa
persona quæ nos alloquitur, nobis apparet,
sive per seipsam, sive per figuram aliquam
aut similitudinem, quæ illam repræsentet,
aut per alia signa sensibilia, quæ significant
aliqua mysteria, appellantur Visitatio-
nes, Apparitiones, aut Visiones de quibus

Hos modos
colligit Sa-
ctus Greg. lib.
2. 28. moral.
S. Thom. 2. 2.
q. 171. 3. 3.

SPIRITUS
SANTUS

agetur in tractatu tertio, qui est de Consecratione, quas ad tria genera reducemus: iuxta quos alios tres modos prodigiosos hic indicabimus quibus Deus solet alloqui seruos suos.

PRIMVS ergo modus, quo Deus loquitur seruis suis, est per verba externa in aere fabricata, & auribus corporis percepta, hominibus vigilante: quæ verba quando ab ipso Deo sunt perferuntur interiorius id quod representat & significat. Nam Deus utitur illis tanquam instrumentis, ad illustrandum spiritum & loquendum ad cor eius, cui audit, licet cum diriguntur ad aliquid manifestandum, non eundem in omnibus effectum habeant. Huius generis erant multa res quæ Deus dabat Moyse & Danidi, cum aliquid interrogarent. Et vox æterni Patris, quæ apparuit in Baptismo & Transfiguratione Christi Domini nostri dicens: *a Hic est filius meus dilectus, in quo mihi complacui.* Et cum aliter venit vox de Cælo, respondens ipsi: *c & clarificabo.* Et iterum clarificabo. Et quando Angelus Gabriel apparuit Beate Virgini, hoc etiam modo est locutus. vniuersim enim cum Angeli hanc na corpora assumunt, loquuntur vocibus sensibilibus, quas aures percipiunt distincte. Sic etiam in nocte Natalis Christi dicebatur, *c Glorificabo altissimis Deo.* Et ipsemet Saluator noster, hoc modo loqui seruis suis, ut locutus est Saul cum dixit: *Saule Saule, cur me deserpas.* Quin etiam audita sunt huiusmodi verba prodijisse ex sanctissimo Altaris Sacramento, dicendo aliquid oranti feruenter.

a Matt. 3. 17.
b Ioan. 12. 28

c Luc. 21. 4.
d Act. 9. 4.

euenit cuidam homini Romæ, quem
 summus Pontifex Gregorius XIII. hortaba-
 tur ingredi nostram societatem: qui cum re-
 pugnantiam sentiret in se ad id faciendum, de-
 scendit ad templum S. Petri, genibus flexis
 ante S. S. Sacramentum, magno feruore petijt
 manifestari sibi ipfius Christi Domini volun-
 tatem; & repente exijt vox de tabernaculo,
 quæ illi: *esto de Societate nominis mei*, appa-
 ruit verò certò fuisse Dei vocem, ex tribus ad-
 mirandis effectibus, quos operata fuit: primus
 fuit maximæ reuerentiæ, quia proiecit eum in
 terram magno timore & tremore, sicut in
 omnimodi occasionibus euenire solet, ad eũ
 modum, quo vox æterni patris in monte Tha-
 bor proiecit in terram tres Apostolos, qui eã
 audierunt. Secundus effectus fuit: Quod eius
 cor ita commut uerit, vt vehementer affice-
 retur ad id, quod antea horrebat. Vincens vi-
 delicet cum suauitate repugnantiam omnem,
 ac difficultates, quæ ipsum ab ingressu religio-
 nis retardabant. Tertius fuit quod infuderit
 illi repente magnam nominis IESV existi-
 mationem, id quæ tanta luce & claritate in-
 estimabilem diuitiarum, quæ in eo nomine la-
 tent, vt quoties de eo loqueretur, in magnam
 admirationem raperet omnes, qui eum au-
 diebant. Hoc exemplum attuli, vt cognoscan-
 tur indicia harum vocum sensibiliũ, quando
 sunt à Deo & angelis eius. Tales quoque pro-
 ceunt interdum ab aliquibus deuotissimis i-
 maginibus: nunquam enim bonus spiritus in-

Dan. 10. 9.

Matth. 17. 6.

SPIRITUS
IN MENTE

e Num. 22. 28

strumentis vtitur profanis aut indecentibus ad talia verba proferenda Semel tantum in Scriptura legitur, e *Dominum aperuisse os eius, vt loqueretur Balaam*, sibi insidentis vt per os eius gressus impediret, Nam alias per os bestiarum loqui potius est proprium demonis, qui per os serpentis locutus est, vt deciperet.

2.

SECUNDVS modus, quo Deus D. N. loquitur, est superiore frequentior, per verba scilicet interiora, quæ formantur in imaginatiõibus & sensibus animæ internis, in quibus componit rationes & sententiã, quas vult innotescere ei, cum quo loquitur, ad eum modum, quo solet accedere somniantibus, & hac ratione loquitur qui solet seruis suis, & rem aliquam reuelare & docere, siue per seipsum, siue per sanctos Angelos suos: modo proferendo ipsa verba nõ tamẽ patefacta persona proferentis, modo imprimẽdo imaginatiõis aliquas imagines & figuras ipsius loquẽtis; quæ quoniam referuntur ad rem corpoream, solent interdum esse tanquam viua effigies ipsiusmet corporis, quod loquens persona habet, vt sunt Christus Dominus noster, & sancta eius Mater, quale corpus in eodem gradu splendoris & pulchritudinis representant, quo Deus vult. interdum sunt effigies eiusdem corporis, in ea proportione ad dispositione, quam aliquando habuit; quando etiam propli causa proponitur Christus vt infans, aut in cruce pendens, aut aliquis Sanctus, eo vultu & habitu, quem gestabat in hac vita: inter-

dum sunt figuræ personæ alicuius humanæ,
 rum aliquem spiritum referentis, Deum
 videlicet aut Angelum, aut aliquam sanctam
 animam, sed in eo habitu & ornamentis adeo
 castis, grauibus & admirandis, vt facile appa-
 reant excellentes spirituum horum excelso-
 rum virtutes & proprietates; qui quasi induti
 esse videntur illis figuris, per quas loquuntur
 & sese communicant animæ: quæ superiore
 parte intellectus diuina luce illustrati assequi-
 tur ac penetrat, quod illi dicitur, cæteraque
 mysteria per illas figuras representata. Et
 quamuis hoc totum intra ipsam animam gera-
 tur, interdum tamen videntur propè ipsam
 esse ac loqui; interdum verò valdè procul, aut
 in ipsa cælo. Id quod aliquando euenit in so-
 mnijs; sicut locutus est Deus Patriarchæ f. La-
 ob ex summitate scælæ, & aliquibus g. Prophe-
 tis, & sic solet Deus visitare seruos suos h. ape-
 tiens (vt in Iob dicitur) *ures virorum & eru-
 diens eos instruit disciplina*, tum quod illud tē-
 pus sit valdè quietum, cessantibus externis sen-
 sibus à suis actionibus: tū vt procul magis sint
 à tribuendo hoc fauore meritis suis: aut deni-
 que, vt sic reddat præmium diligentia, qua se
 ad matutina orationem præpararunt, aut ad
 somnum religiosum habendum, sicut supra
 dictum est. Sed hæc interna verba vt plurimū
 solent esse in vigilia, & in ipsamet oratione,
 adeo distinctè exprimentia quod Deus vult, at
 que si reuera sensibilia verba profertentur, &
 ita aliunde veniunt efficaciter & viuaciter,
 vt fa-

f. Gen. 28. 13

g. Num. 12. 6

h. Iob. 33. 15

SPIRITUS
INTELLIGENS

i Heb. 4. 12.

vt facile appareat omnipotentia Domini illi
 proferentis, iuxta illud Apostoli: *i viuis et
 sermo Dei & efficax, & penetrabilior omni gla
 dio ancipiti, pertingens vsque ad diuisionem ani
 ma ac spiritus, compagum quoque ac medulla
 rum, & discretor cogitationum & intentionum
 cordis, quod euellit ab omni affectione sen
 suali, vel maxime cordi agglutinata; efficitque
 reliquos effectus, quos diuinæ inspirationi
 supra attribuimus, licet efficacius & fortius
 simul verò etiam suauissimè, & propterea de
 citur venire nunc tanquam*

k Apoc. 1. 15.

*k vox aquarum
 multarum: nunc quasi i vox aura lenis, aut
 sibilus aura tenuis, cuius effectus deprehendimus
 ex ijs, quæ fecit Elias, quando illam vo
 cem audiuit, cum esset in spelunca in monte
 Dei. Nam cum eam audisset, operuit vultum
 suum pallio & egressus stetit in ostio speluncæ.*

i Job. 4. 16.

m 3. Reg. 19.

12.

Lib. 5. mor.

c. 26.

Quid est (inquit sanctus Gregorius) vultum
 suum pallio operire, nisi nobis significare,
 quod quando Deus loquitur, efficiat in nobis
 profundam humilitatem, cum summa reue
 rentia conuinctam, insignem interiorem &
 exteriorem recollectionem imaginationis &
 sensuum corporis, rapiendo totam animæ at
 tentionem ad ijs attendendum, quæ Deus di
 cit? Estque admiratione dignum, quod cum
 Elias audisset spiritum grandem & fortè, sub
 uertentè niòtes & conterentè petras, & ignè,
 qui post tantā cōmotionem violenter pertra
 sibat, nō operuit vultū suū, nisi cum sensu sibi
 illi auræ tenuis, in quo veniebat Deus; non aut

in re-

in reliquis, quæ in tanta commotione præce-
 ferant: vt nobis significaret, nullam creatu-
 ram sufficere ad nos recolligendos, nisi in ea
 siciple Creator. Quid ve: ò est prodire Eliam
 mox ex porta spelunçæ, nisi vt nobis significetur,
 quod vox & inspiratio Dei statim nos faci-
 at a nobis ipsis exire, vt incipiamus ipsum
 Deum cognoscere? sicut experta fuit quæ dice-
 bat: *n anima mea liquefacta est vt locutus est*
dilectus meus, aut vt alia lectio habet: o ani-
ma mea egressa est in sermone eius; quia dilecti
 verbum inflammatum igne amoris, quem in
 diuino suo pectore habebat, illam emolliuit
 dilatari: & que instar ceræ liquefactæ, quæ exte-
 ditur ac dilatatur plusquam ipsius natura exi-
 gat, & ita illam extra se eduxit, non vt in alias
 creaturas spargeretur, sed vt in sui creatoris
 conspectu totam se effunderet, & extra se fa-
 cta, supra se ipsam se attolleret ad illum co-
 gnoscendum, & se diuino illius spiritui con-
 iungendum, denicendo se in seipsam, vsq; ad
 propriam defectionem, eo quod nihil ultra
 possit. Sed quisnam explicare poterit sensuum
 similitudinem, affectuum teneritatem, & exul-
 tationis dilatationem, quæ tunc accipit ani-
 ma? Sed hoc nunc omittamus, donec de hoc
 modo contemplationis fusior redeat sermo, si
 tamen nolis indignus inueniri, qui hæc in te-
 mpla experiaris, excitare sicut Elias à somno
 repiditatis, & ambula feruenter contemden-
 do ascendere ad montem Dei, orationem sci-
 licet & contemplationem, ingredi se cretã

& ab-

in Cant. 5. 6.

o iuxta LXX

SPIRITUS
 IN MONTI

& absconditam speluncam penetrare scilicet
 tui cordis, ad illud te recipe, ad loquendum
 & conuersandum cum tuo dilecto, veniet e-
 nim ipse, vt te visitet, tecum q; loquatur, mo-
 do tibi magis conueniente. Quod si loqui coe-
 perit, & aliquid inspirare ad ipsius obsequium
 spectans, recollige te ad attentè audiendum
 ac te ipsum offer ad excedendum à te, vt illud ex-
 equaris, operi vultum tuum pallio, discretio-
 ne scilicet, seruans portas tuorum sensuum
 non complacendo tibi in eo, quod videas, aut
 ab hominibus videaris, vt ita dignus fias, qui
 videas & loquaris cum ipso Deo, complacere
 que ipsi tecum colloqui; sed caue visiones &
 colloquia extraordinaria desiderare, quæ ni-
 quam conceduntur superbe aut inani curiosi-
 tate quærentibus, sed humiliter eas declinatibus,
 & propriam indignitatem ac miseriam ag-
 noscentibus.

3- TERTIUS modus, quo Deus D.N. alloquitur
 suos, est omnino spiritualis in superiori
 animæ parte, intellectu scilicet, & voluntate
 quo ipse solus vt paulò post videbimus, potest
 immediatè suas inspirationes & illustrationes
 iaculari, loquendo. sicut cum hominibus, sicut cum
 Angelis & beatis animabus. Nā intellectus si-
 mul est auditus & visus animæ: auditus est
 quatenus à Deo accipit instructionem, attendit
 que quid sibi dicatur: visus est, quatenus illud
 intelligit & assequitur. quare in altissima
 contemplatione audit, videtq; sicut Apostolus in
 raptu suo audiuit arcana verba Dei. Et hæc est

causam quicquid ad hunc verborum modum
pertinet, reijciemus ad 3 Tract. nunc transeamus
ad declarandum, quod magis delicatum
est & vtile in hac materia, ne contingat nos in
errore.

CAPVT XXIII.

VARIA DOCUMENTA ET
regulae generales ad cognoscendas ve-
ras visiones, inspirationes & reue-
lationes Dei: impulsus
que spiritus
boni:

QVOD in vita spirituali ma-
ximè necessarium ac vtile,
iudicatur, est cognoscere
motus & sensus internos,
qui in corde nostro sentiun-
tur, vt scilicet discernatur,

quando à bono Spiritu, & quando à malo pro-
ueniant. Sæpè enim Apostolo teste, a ipse
Satanas transfiguratur se in Angelum lucis, & spi-
ritus dæmonis fingit se spiritum Dei, imitando
ipsius impulsus & interiora colloquia: ex quo
provenit, vt quem Spiritus S. impulsu existi-
mamus per ipsius dona ad nostram perfectionem
immissum, is Draconis septem capitum sit impe-
tus in nostram perniciem; & vt ait Sapiens, *bestia
via qua videtur homini iusta, nouissima autem
eius*

I.
a 2. Cor. II.
14.

Pro. 14. 12
Eccl. 16. 25.

SPIRITUS
BONI